

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 4595/11
Дана 16.12.2011. године
БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Слободана Рапића, председника већа, Александре Златић и Здравке Ђурђевић, чланова већа, уз учешће вишег судијског сарадника Слађана Лазића, као записничара, у кривичном поступку против **окривљеног Миљана Раичевића**, због кривичног дела убиства из члана 113 Кривичног законика, одлучујући о жалби окривљеног Миљана Раичевића и заједничкој жалби његових бранилаца, адвоката др Гордане Божиловић-Петровић и Владимира Петровића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду К.4165/10 од 31.05.2011. године, по одржаној седници већа на дан 16.12.2011. године, у смислу члана 375 ЗКП, у присуству заменика Јавног тужиоца АЈТ Снежане Шекуларац, окривљеног и његовог браниоца, адв. Владимира Петровића, донео је иетог дана

ПРЕСУДУ

УВАЖАВАЊЕМ ЖАЛБИ окривљеног Миљана Раичевића и његових заједничких бранилаца, адв. др Гордане Божиловић-Петровић и Владимира Петровића, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Вишег суда у Београду К.4165/10 од 31.05.2011. године, у погледу одлуке о казни, тако што Апелациони суд у Београду окривљеног Миљана Раичевића, који је наведеном првостепеном пресудом оглашен кривим због извршења кривичног дела убиства из члана 113 КЗ, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од **10 (десет) година**, у коју му се на основу члана 63 КЗ урачунава време проведено у притвору, почев од 19.03.2009. године до упућивања у установу за издржавање казне, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене овом пресудом, док се у осталом делу наведене жалбе **ОДБИЈАЈУ** као неосноване и у непрениаченом делу првостепена пресуда се **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Првостепеном пресудом Вишег суда у Београду К.4165/10 од 31.05.2011. године, окривљени Миљан Раичевић оглашен је кривим због

извршења кривичног дела убиства из члана 113 КЗ и применом наведеног законског прописа, те одредби чланова 4, 42, 45, 54 и 63 КЗ-а осуђен на казну затвора у трајању од тринаест година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору, по решењу истражног судије Окружног суда у Београду Ки.290/09 од 21.03.2009. године, а који му се притвор рачуна од 19.03.2009. године, када је лишен слободе, на надаље. Истом пресудом, општењена Олгица Зарић се ради остваривања имовинско-правног захтева упућује на партицу.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-окривљени Миљан Ранчевић, „из свих законом предвиђених разлога“, фактички оспоравајући утврђено чињенично стање у ожалбеној пресуди, са предлогом да Апелациони суд, као другостепени, отвори главни претрес и због нејасноћа у ожалбеној пресуди одреди додатно вештачење вештака трасолога, те да се донесе ослобађајућа пресуда и укине притвор.

-заједнички браниоци окривљеног побијају првостепену пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са жалбеним предлогом да другостепени суд отвори претрес, изведе све потребне доказе, те окривљеног Ранчевић Миљана ослободи од оптужбе да је извршио наведено кривично дело и да се окривљеном укине притвор, а браниоци су тражили да заједно са окривљеним буду обавештени о седници већа, односно о дану одржавања главног претреса пред Апелационим судом у Београду.

Апелационо јавно тужилаштво у Београду је у поднеску Ктж.4379/11 од 30.09.2011. године предложило да Апелациони суд у Београду одбије као неосноване жалбе окривљеног и његових бранилаца, те да пресуду Вишег суда у Београду потврди.

Апелациони суд у Београду је одржао седницу већа, у смислу члана 375 ЗКП, у присуству заменика Јавног тужиоца АЈТ Снежане Шекуларац, окривљеног Ранчевић Миљана и његовог браниоца, адв. Владимира Петровића, а у одсуству уредно обавештеног другог браниоца, адв. др Гордана Божиловић-Петровић, па је на јавној седници размотрио савес предмета заједно са побијаном пресудом, коју је испитао по службеној дужности у смислу одредбе члана 380 ЗКП, те је по оцени жалбених навода и предлога, о чему су се присутни и непосредно на одржаној седници изјаснили, а имајући у виду и наведени предлог Апелационог јавног тужиоца у Београду, одлучио је као у изречи пресуде.

Првостепеном пресудом, као и поступком који јој је претходно, није учинјене битне повреде одредаба кривичног поступка на које Апелациони

суд, као другостепени, у смислу одредбе члана 380 ЗКП-а, нази по службеној дужности. Окривљени у својој жалби фактички у скраћеној верзији понавља своју одбрану изложену током првостепеног поступка, указујући на нејасноће у образложењу првостепене пресуде и тиме, не конкретизујући и не образлажући законске основе за побијање ожалбене пресуде, садржински оспорава утврђено чињенично стање, да му је жао што се у конкретном случају ради о несрећном сплету околности у коме је један човек, најчистије, изгубио живот, али да се то десило управо непромишљеном акцијом оштећеног и његовим покушајем пружања отпора и хватања окривљеног за руку и ништољ, а којом приликом је дошло и до онаљења и да се све то десило у времену од пар секунди. У жалби заједничких бранилаца окривљеног истиче се да првостепени суд није поступио по налогу из решења Апелационог суда у Београду, којим је раније укинута претходна првостепена пресуда, а у погледу правилног утврђивања чињеничног стања, те да сада првостепени суд у овој ожалбеној пресуди у погледу одлучне чињенице – какав је био међусобни положај окривљеног и оштећеног у моменту пуцања, да у разлозима пресуде се уопште не износе и не цене наводи окривљеног током првостепеног поступка, посебно на главном претресу од 12.11.2009. године, пре демонстрације међусобног положаја са маркирантом, где је окривљени на питање заступника ВЈТ-а навео: „...и тада са обе руке повлачио моју десну руку држећи је за десни зглоб (мислећи на оштећеног), тако да је мој предњи део тела се наслоњено фактички на леђа покојника, а моја лева рука је била на његовом левом рамену, у ком тренутку је дошло до онаљења...“, те да је окривљени још навео да у тренутку онаљења тачан положај руке не зна, као и како је дошло до онаљења и да то само може да претпостави. Жалбеним наводима се подржава одбрана окривљеног са главног претреса у првостепеном поступку, да не зна у ком положају је била његова рука у моменту онаљења лица, а у којој руци је држао ништољ, а истовремено се указује да је окривљени непосредно пре то што је хитац испалио променио првобитни положај за 180 степени, управо због напада оштећеног и током гушања, па је под дејством силе и напада оштећеног З [REDACTED] дошло до окретања окривљеног према задњем делу возила марке „Пежо“, када је окривљени био окренут својом десном страном према десној страни возила, а лицем према задњем делу возила, у ком положају је једино и могло доћи до избацивања чауре из ништоља према задњем делу „Пежо“. Такође се оспорава закључак првостепеног суда, који искључује могућност да је дошло до напада оштећеног, па самим тим и примене силе, због тога што оштећени З [REDACTED] није склон агресији и таквом понашању. „Јер сви наводе да никада није био проблемагичан“. У овој жалби се поставља и питање откуда трагови барутних честица на рукама сада покојног З [REDACTED] као и на устима циви и навлаци ништоља, где су констатовани несумњиви ДНК профил оштећеног З [REDACTED] а то је у вези са одбраном окривљеног и неказа сведока Ј [REDACTED] као последица огимања око ништоља и држање и контакт руку оштећеног са ништољем окривљеног, а да првостепени суд о томе не даје прихватљиво образложење, јер је један од чланова патроле присутни сведок, узео предметни ништољ са лица места и чак га ставио у геник службеног возила, а тај сведок, Ј [REDACTED], који је склонио ништољ са тела оштећеног З [REDACTED]

навео је да је то урадио у ситуацији када није знао ко је погођен, те да ли је оштећени Зарић у даљем току догађаја евентуално могао пиштољем угрозити чланове патроле.

Надаље, у овој жалби браниоци су се позвали и на одредбе члана 100 Закона о полицији, којим је уређено да при обављању службеног задатка овлашћено службено лице може употребити ватрено оружје само ако употребом других средстава принуђе не може постићи резултат и када је апсолутно нужно да се: 1. заштити живот људи, 2. од себе одбије непосредни напад којим се угрожава његов живот и 3. - да се одбије напад на објекат или лице које обезбеђује, а у случају непосредне опасности по живот. У конкретном случају, из даљих жалбених навода и описа ономе што је непосредно претходило инкриминисаном догађају, указује се да окривљени није свесно и вољно пуцао у сала покојног Зарића, већ у нужној одбрани под дејством неодољиве силе. Дакле, по жалбеном ставу, окривљени је био изложен истовременом, нескривљеном противправном нападу, у ситуацији у којој није могао да се одбрани на други начин, већ да се, нападнут, бори да пиштољ остане у његовим рукама и у његовој власти, да ипак не би био злоупотребљен према њему или његовим колегама из патроле, па се овде осим искључења противправности због чињења под дејством апсолутне силе, ради и о нужној одбрани. На овај начин, закључује се у жалби, првостепена пресуда садржи битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка II ЗКП, јер су разлози пресуди о одлучним чињеницама нејасни и противуречни и да постоји и знатна противуречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини записника и исказима датим у поступку и самих тих записника, па како је и чињенично стање погрешно утврђено, то је и одлука суда која се односи на правну оцену неправилна.

Како је већ речено, Апелациони суд је нашао да првостепеном пресудом нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, које се нештују по службеној дужности, али ни оне које се у цитираним жалбама наводе. Првостепени суд је извео све потребне доказе и поступио је по ранијем решењу Апелационог суда, којим је претходна првостепена пресуда укинута, дао је ваљану оцену свих изведених доказа, као и оцену одбране окривљеног. У току главног претреса пред првостепеним судом обављена је и делимична реконструкција догађаја, када је окривљени у судници, уз учешће маркиранта објашњавао свој и положај оштећеног у време инкриминисаног догађаја, у вези са чим је дата анализа и оцена вештака медицинске струке и судског вештака балистичара, па је несумњиво утврђено да је смрт оштећеног -- Б [REDACTED] З [REDACTED] насилна јер је наступила услед разорења за живот важних мозданих центара, дејством пројектила испалиеног из ручног ватреног оружја из близине. У моменту испаливања, када је дошло до смртог повређивања оштећеног, уста циви пиштоља су од улазне ране у десном заушном пределу била на растојању од око 5 cm, а пиштољ је чауру избацио на растојању од 2,9 метара у правцу задњег десног дела возила марке „Нежот“ које се ту налазило и трагова крви у

виду сливања на кошовозу, па како пиштољ избацује чауру у десну страну и лако уназад, позиција пиштоља у моменту испљивања је била таква да је цев била усмерена у правцу канала прострелине, а да је десна страна пиштоља била окренута ка месту где је затечена чаура. Рана у десном заушном пределу код оштећеног представља улазни отвор прострелине главе, која се наставља каналом кроз мастиоидни наставак десне слепоочне кости, десну полутину малог мозга, мождани мост, продужену мождину, леви слепоочни режањ великог мозга и леву слепоочну кост, завршавајући се излазном раном у левом слепоочном пределу. Правац канала прострелине је уназад унапред, десно у лево и навише (посматрано у физиолошком положају главе). Наведени судски вештаци су присуствовали на главном претресу делимичној реконструкцији и показивању окривљеног у судници како је дошло конкретном приликом до испљивања пројектила, па су сваки понаособ сагласно изјавили да оне догађаја који је дао и демонстрирао окривљени није био могућ, јер рука која држи вагнено оружје из кога је испљивен пројектил, а окривљени је држао пиштољ у десној руци, морала је бити одмакнута у односу на позицију главе оштећеног да би се задобила установљена прострелина, тако да рука која је држала пиштољ у тренутку испљивања пројектила морала је да буде подигнута од тела оштећеног најмање 5 цм, на тај начин што би уста цеви пиштоља била усмерена ка глави покојника, такође била удаљена од главе покојника 5 цм. Дакле, по казивању судског вештака медицинске струке др Душана Дуњића, рука са пиштољем морала је бити у одклону од тела Б [REDACTED] и опет у позицији ове канала цеви и то на растојању од тела – десног рамена оштећеног, подигнута у висини од 5 цм и од улазне ране главе покојног З [REDACTED] такође 5 цм. И судски вештак балистичар Милан Куњалић је навео да приликом испљивања из предметног пиштоља марке „ЦЗ-99“ навлака пиштоља иде у задњи положај и тада долази до избацивања чауре, што је у конкретном случају потврђено проналаском чауре на лицу места, чиме је констатовано да је навлака слободно доградилат избацивање чауре. Исти вештак је навео, а приликом демонстрирања предметног догађаја од стране окривљеног на главном претресу, када је окривљени рекао и показао у судници да је десна рука покојног З [REDACTED] била преко његове десне руке у којој је држао пиштољ и преко задњег дела навлаке, те је закључно да у таквој ситуацији, ако би дошло до испљивања, навлака не би могла да се врати у задњи положај до краја, односно не би могло да дође до избацивања чауре, а у конкретном случају пронађена је чаура од испљивеног пројектила, тако да положај који је представио окривљени везано за руке покојног у односу на пиштољ који је држао окривљени, није био могућ. Овај вештак је посебно нагласио да у тренутку испљивања пројектила из пиштоља, оружје је било релативно, што значи да је полуга обарача била у задњем положају, тако да је у том тренутку била потребна мања сила и мањи ход оклидача – односно сила од око 1,5 кг. Иначе, приликом испљивања из пиштоља марке „ЦЗ-99“, чаура увек одлази на десну страну и то благо уназад, па је могуће да је чаура отишла у страну где је и пронађена, будући да се ради о подлози која је била тврда, бетону, асфалу и да чаура може да одскочи. Исти судски вештак балистичар у свом исказу на главном претресу је истакао да се на основу компонената

барутних нитрата не може прецизно установити позиција руку оштећеног у моменту испалења метка из пиштоља окривљеног, а да је на удаљености од десетак центиметара око пиштоља и могућ настанак нитрата барутних честица на рукама оштећеног Б [REDACTED] З [REDACTED] уколико се ради о барутним траговима који излазе уназад према руци која држи оружје или која се налази у близини руке која држи оружје. Иначе, барутни трагови у правцу пуцања достижу до максималног домета између 80 и 100 cm.

Из исказа судског вештака Стојана Костића је утврђено да се у криминалистичкој баллистици не баве начинима на које барутне честице могу доспети на одређене површине, а пре свега руке, те да се из тог разлога не може поуздано изјашњавати о могућим даљинама са којих су барутне честице доспеле на нечије руке, али је из његовог исказа утврђено да је могло доћи до неке накнадне контаминације покојног З [REDACTED] након његовог пада на тло, у смислу да је позитиван на барутни тест, мада је истакао да је то мало вероватно. Наиме, овај вештак је објаснио да је контаминације Б [REDACTED] З [REDACTED] могло доћи и од стране људи који су му указивали помоћ (након што је оштећени З [REDACTED] након задобијене прострелине пао на тло), а и на самом асфалту – подлози су се могле наћи неке материје које су могле да га контаминирају. Стога, количина барутних честица на Б [REDACTED] З [REDACTED] је у зависности од тога да ли се он контаминирао када је пао на асфалт или пре тога, јер то зависи од многих фактора, а у конкретном случају то би зависило од тога колико је контаминирана особа која врши трансфер барутних честица, па је појаснио да не може да да прецизан одговор на питање да ли је оштећени контаминирао од пиштоља, да уколико су З [REDACTED] руке биле у близини оружја када је оружје опалило, он се могао контаминирати од тога, а да уколико је сведок Д [REDACTED] Ј [REDACTED] ставио хируршке рукавице и уколико са њима ништа није додиривао пре него што је пришао покојном Зарићу, није могао да га контаминира рукама.

Првоинстанни суд је ценио све ове доказе, као и друге детаљно наведене, а посебно и налаз и мишљење вештака Тамаре Новковић, у делу у коме је наведено да сви елементи ДНК профила Б [REDACTED] З [REDACTED] и Миљана Раичевића се налазе у ДНК профилима добијеним из биолошких трагова са достављених брисева пиштоља марке „ЦЗ-99“ и то са уста циви и навлаке пиштоља и нашао је да то није од утицаја на другачије одлучивање у овој кривично-правној ствари, нити може поткренити одбрану окривљеног имајући у виду поступање са оружјем из кога је Б [REDACTED] З [REDACTED] усмрћен, односно чињеницу да је један од чланова интервентне патроле, саопштан као сведок, дао исказ да је предметни пиштољ, након што је пројектил испалењен и оштећени пао на тло, узео и тај пиштољ ставио у генек полицијског возила, што у таквој ситуацији, када припадник полиције обучен за поступање у критичним ситуацијама као што је пуцава, непримерено је да склања пиштољ из кога је пуцано, те се због тога не може на поуздан начин ни утврдити на који начин је ДНК профил Б [REDACTED] З [REDACTED] доспео на уста циви и навлаку пиштоља.

Суд је ценио у првостепеном поступку дату одбрану окривљеног и у делу када је навео да је пришао сувозачевим вратима возила марке „Нежо“ са респектираним и према њима усмереним пиштољем у десној руци, те да је З [REDACTED] који је седео на месту сувозача, нагло отворио сувозачка врата возила у коме се налазио, турнувши њима полакстицу десне руке у којој је окривљени држао пиштољ, а потом „некочно из возила“ и својом десном руком одгурнуо леву руку окривљеног, истовремено ухвативши својом левом руком окривљеног у висини десног ручног зглоба руке у којој је држао пиштољ, а потом га је након што се усправио, лицем окренут ка њему, својом десном руком ухватио за његову десну руку и почео да га окреће бочно и да га навлачи на свој десни бок, држећи истовремено са обе руке десну руку окривљеног у којој му се налазио пиштољ и то у висини ручног зглоба, при чему је цев пиштоља била усмерена на горе, да би у једном тренутку дошло до онађења, али такву одбрану није прихватио, налазећи да је иста неуверљива и животно нелогична, те у супротности са осталим изведеним доказима, а првенствено са налазом и мишљењем судских вештака др Душана Дуњића и балистичара Милана Куњадића, јер према наводима ових вештака, који су дати у свему у складу са правилима струке, произилази да позиција главе оштећеног З [REDACTED] није могла бити у положају који је окривљени показао на главном претресу. Осим тога, оштећени је у једној својој руци држао мобилни телефон који је пронађен поред њега, као и његове наочаре, а ови предмети су били неопштећени и пронађени поред тела сада покојног З [REDACTED] када је, након што је пројектилом погођен пао на тле. Првостепени суд је имао у виду и Правилник о техничким обележјима и начину употребе средстава принуде, а наиме, да у конкретној ситуацији није постојало наређење непосредног старешине окривљеног за употребу ватреног оружја, нити је употреба ватреног оружја била једино средство за одбрану од неког евентуалног непосредног напада и опасности да би оружје могао да употреби и пре издатог наређења.

Дакле, по оцени Апелационог суда, првостепени суд је дао ваљану правну оцену овако утврђеног чињеничног стања и детаљно у образложењу оценио одбрану окривљеног и све изведене доказе и правилно утврдио кривицу окривљеног и облик виности, што у свему прихвата и Апелациони суд, као другостепени, па су жалбени наводи окривљеног и његових бранилаца оцењени као неосновани, а претходно цитирани, па у конкретном случају, с обзиром на правилно утврђено чињенично стање и дату ваљану правну оцену кривичног дела у питању, не стоје ни наводи из жалбе бранилаца да окривљени није свесно и вољно пуцао у сада покојног З [REDACTED] већ да је то учинио у пужној одбрани под дејством неодољиве силе, јер је наводио био изложен истовременом, нескривљеном противправном нападу, у којој није могао да се одбрани на други начин. С обзиром на положај тела окривљеног и оштећеног и на њихову међусобну позицију када је дошло до непалаивања хита из пиштоља који је окривљени држао у десној руци, а имајући у виду да је од уста цеви пиштоља до прострелне – улазне ране у десном заушном делу оштећеног дошло на удаљености од 5 cm, јасно је да се окривљени у датој ситуацији није бранио.

односно да није био нападнут, како се то неосновано наводи у жалбама. Суд је ценно и остале жалбене наводе, као неосноване.

Међутим, основани су жалбени наводи који се односе на виенну изречене казне првостепеном пресудом. У жалби окривљеног се наводи да се првостепенна пресеуда побија „из свих законских разлога“, а у жалби бранилаца се првостепенна пресеуда побија и због одлуке о казни, са наводом да је изречена казна драконска, па иако се наведеним жалбама суштински побија утврђено чињенично стање, тиме се према одредбама ЗКП-а фактички оспорава и одлука о казни. Наиме, првостепени суд је одлучујући о врсти и виенни кривичне санкције правилно ценно да олакшавајуће околности на страни окривљеног представљају његова младост, породичност и ранија неосуђиваност, док отежавајућих околности није нашао. Апелациони суд, пак, налази да првостепени суд није дао адекватан значај наведеним олакшавајућим околностима, па иако окривљени сматра да у његовим радњама нема кривице, изразио је искрено осећај жаљења због губитка једног живота – општееног, па у одсуству отежавајућих околности. Апелациони суд налази да ће се казном затвора од десет година у потпуности остварити сврха кажњавања предвиђена чланом 42 КЗ, па је нега одмерена сходно одредби члана 54 КЗ, због чега је првостепенна пресеуда пренамена у делу одлуке о казни, како је то означено у изреци ове пресеуде. Иначе, у побијаној пресеуди није одлучено о трошковима кривичног поступка и паушалу, што се иначе уопште ни у једној жалби нити помиње, нити оспорава, па је првостепени суд у обавези да о томе накнадно одлучи посебним решењем.

На основу свега изнетог, Апелациони суд је, као другостепени, одлучно као у изреци ове пресеуде, на основу члана 391 став 1 и 388 ЗКП.

Записничар
Слађан Лазинић, с.р.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Слободан Рашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Светлана Антић

СРА/МН

[Handwritten signature]